

Α' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΑΡΧΑΙΑ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

- A)** Ο Λύσανδρος και τους φρουρούς των Αθηναίων και οποιονδήποτε άλλον Αθηναίο αν έβλεπε κάπου, τους έστελνε στην Αθήνα, δίνοντας ασφάλεια μόνο σε όσους έπλεαν προς τα εκεί και όχι γι'αλλού, γιατί γνώριζε ότι, όσο περισσότεροι συγκεντρωθούν στην πόλη {της Αθήνας} και στον Πειραιά, {τόσο} γρηγορότερα θα παρουσιαστεί έλλειψη τροφίμων. Αφού άφησε ως διοικητή στο Βυζάντιο και στην Καλχηδόνα τον Σθενέλαο τον Λάκωνα, ο ίδιος επέστρεψε στη Λάμψακο κι άρχισε να επισκευάζει τα πλοία.

Στην Αθήνα, όταν η Πάραλος έφτασε νύχτα διαδιδόταν η είδηση της συμφοράς και θρήνος έφτανε από τον Πειραιά στην πόλη δια μέσου των Μακρών Τειχών, καθώς ο ένας την ανήγγειλε στον άλλο.

- B1.** Μετά την πανωλεθρία των Αθηναίων στους Αιγός Ποταμούς, ο Λύσανδρος είναι ο απόλυτος κυρίαρχος της κατάστασης. Η Αθήνα είναι πλέον ανυπεράσπιση απέναντι στις διαθέσεις του. Ο Λύσανδρος όμως δε βιάζεται να κινηθεί κατά της πόλης των Αθηναίων. Ενεργεί με μεθοδικότητα και προγραμματισμό, θέτοντας σε εφαρμογή οργανωμένο σχέδιο για να επιτύχει την παράδοση της Αθήνας. Έτσι, παρέχει εγγυήσεις ασφαλούς διέλευσης στους Αθηναίους που βρίσκονταν εκτός Αθήνας, μόνο αν αυτοί έχουν ως προορισμό την πόλη τους. Με αυτόν τον τρόπο θέλει να προκαλέσει αύξηση του πληθυσμού της Αθήνας, εφόσον γνώριζε ότι θα καθίστατο δύσκολος ο επισιτισμός των κατοίκων γιατί είχαν ήδη αποκοπεί οι συγκοινωνίες τόσο από τη στεριά όσο και από τη θάλασσα(θάπτον τῶν ἐπιτηδείων ἔνδειαν ἔσσεσθαι). Πίστευε ότι ο υπερπληθυσμός στην Αθήνα και η παρεμπόδιση των σιταγωγών πλοίων να μεταφέρουν σιτάρι στον Πειραιά, θα οδηγούσαν στην πιο εύκολη και γρήγορη παράδοση των Αθηναίων, λόγω της έλλειψης τροφίμων.

- B2.** Ο Ξενοφώντας ως «αληθινός ρεπόρτερ» της εποχής εκείνης, αφού κατέγραψε τις ενέργειες του Λυσάνδρου, μεταφέρει το επίκεντρο της αφήγησής του στην πολιορκημένη και ηττημένη πλέον Αθήνα. Η Πάραλος, ένα από τα ιερά πλοία των Αθηναίων, προσορμίζεται στο

λιμάνι του Πειραιά τη νύχτα για να αναγγείλει την θλιβερή είδηση της συντριβής του Αθηναϊκού στόλου στους Αιγός Ποταμούς.

Η αναγγελία της συμφοράς μεταδίδεται αστραπιαία και ξεσηκώνει θρήνο κι οδυρμό από τον Πειραιά προς την πόλη δια μέσου των μακρών τειχών. Στο άκουσμα της αναπάντεχης είδησης, οι Αθηναίοι αντιδρούν αρχικά με πανικό. Εκείνη τη νύχτα, κανένας δεν κοιμήθηκε όχι μόνο εξαιτίας της θλίψης, του πόνου και του πένθους για τους νεκρούς, αλλά πολύ περισσότερο επειδή επικρατούσε φόβος, τρόμος, απόγνωση, ταραχή και ανησυχία για την ίδια τη ζωή των Αθηναίων. Η στάση τους αυτή οφειλόταν κυρίως στη συνειδητοποίηση της απάνθρωπης και βάνουσης μεταχείρισής τους προς τους αντιπάλους τους και τους πρώην συμμάχους τους κατά τη διάρκεια του πολέμου. Οι Αθηναίοι, ασκώντας κατά την εποχή της παντοδυναμίας τους επεκτατική και αλαζονική πολιτική, συμπεριφέρθηκαν με απίστευτη ωμότητα και κυνικότητα στους κατοίκους πολλών ελληνικών πόλεων που αντιτάχθηκαν ή δεν συναίνεσαν στις επιταγές τους. Επομένως τώρα φοβούνται την αντεκδίκηση (πείσεσθαι νομίζοντας οία έποίησαν Μηλίου τε Λακεδαιμονίων άποίκους όντας, κρατήσαντες πολιορκία, και Ίστιαίεας και Σκιωναίους και Τορωναίους και Αιγινήτας και άλλους πολλούς των Έλλήνων).

Την επόμενη μέρα, οι Αθηναίοι συνέρχονται από το αρχικό σοκ και αποφασίζουν να δραστηριοποιηθούν προκειμένου να οργανώσουν την άμυνα της πόλης τους. Συγκαλούν λοιπόν έκτακτη συνέλευση της εκκλησίας του δήμου (το κυρίαρχο όργανο της αθηναϊκής δημοκρατίας) και εκεί παίρνουν τις ακόλουθες αποφάσεις: α) επιχωμάτωση όλων των λιμένων της πόλης εκτός από ένα, ώστε να αποτρέψουν το ενδεχόμενο της ναυτικής απόβασης του σπαρτιατικού στόλου. β) επισκευή των τειχών, για να μπορέσουν να ανταποκριθούν στις συνθήκες μακρόχρονης πολιορκίας. γ) ενίσχυση των φρουρών και δ) γενικότερη προετοιμασία της πόλης σε όλους τους τομείς, ώστε να είναι σε θέση να αντιμετωπίσει την επικείμενη πολιορκία από στεριά και θάλασσα.

- B3.** Εισαγωγή σελ. 30, «Δύο ιστορικές μορφές.....την απλότητα της συμπεριφοράς του.»
- B4.** α) σύλλογος, πλωτός, κρατικός, αστυνομία, επιστάτης
β) άφικομένης, καταλιπών, παραγγέλλων, συμφορά, εκκλησίαν
- B5.** τινές, ιδέ, αποπέμφαιμεν, έσται, τών νεών, λέγουσιν, έποιείτε, πλείστους, φυλακήν, ταῖς πόλεσιν.

- B6. α)** εις τὰς Ἀθήνας: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός που δηλώνει κίνηση σε τόπο(κατεύθυνση) στο «ἀπέπεμπεν»
- τῶν μακρῶν: επιθετικός προσδιορισμός στο «τειχῶν»
- τῷ ἑτέρῳ: αντικείμενο στη μετοχή «παραγγέλλων»
- ἀποίκους: κατηγορούμενο στο «Μηλίους» μέσω του «ὄντας»
- τῶν Ἑλλήνων: γενική διαίρετική στο «ἄλλους»
- ἀποχῶσαι: τελικό απαρέμφατο ως υποκείμενο του απρόσωπου ρήματος «ἔδοξε»
- β)** Α2, Β4, Γ1, Δ3.

ΧΑΝΣΙΑΚΥΡΙΑΝ
ΠΕΙΡΑΙΑΝ